

РАҚАМЛИ АХБОРОТЛАРНИ САҚЛАШ: ЗАМОНАВИЙ ЖАМИЯТДА

MEDIATEKANING O'RNI VA AHAMIYATI

Boltaboyeva Nargizaxon Matkarimovna

Baliqchi tuman 1-son texnikumi ishlab chiqarish ta'limi ustasi

Annotatsiya

Mazkur maqolada raqamli axborotlarni saqlash tizimlari, mediatekalarning jamiyat va ta'lim jarayonidagi roli, ularning foydalanuvchilarga axborot yetkazish samaradorligi tahlil qilinadi. Tadqiqotda axborot arxivlash, xavfsizlik, multimedia resurslar, ma'lumotlar bazasi va raqamli savodxonlik masalalari o'rganilgan. Mediatekalarning ilmiy, madaniy va ijtimoiy ahamiyatini ko'rsatadi va raqamli infratuzilmani rivojlantirish zaruratini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: raqamli axborot, mediateka, axborot xavfsizligi, raqamli arxiv, ma'lumotlar bazasi, multimedia resurslari.

Digital information storage: the role and importance of media libraries in modern society

Abstract

This article analyzes digital information storage systems, the role of media libraries in society and the educational process, and the effectiveness of their delivery of information to users. The study examines the issues of information archiving, security, multimedia resources, databases, and digital literacy. It shows the scientific,

cultural, and social importance of media libraries and confirms the need to develop digital infrastructure.

Keywords: digital information, media library, information security, digital archive, database, multimedia resources.

Цифровое хранение информации: роль и значение медиатек в современном обществе

Аннотация

В данной статье анализируются системы цифрового хранения информации, роль медиатек в обществе и образовательном процессе, а также эффективность предоставления ими информации пользователям. В исследовании рассматриваются вопросы архивирования информации, безопасности, мультимедийных ресурсов, баз данных и цифровой грамотности. Показана научная, культурная и социальная значимость медиатек и подтверждена необходимость развития цифровой инфраструктуры.

Ключевые слова: цифровая информация, медиатека, информационная безопасность, цифровой архив, база данных, мультимедийные ресурсы.

Kirish

Zamonaviy jamiyatda axborot – eng muhim resurslardan biridir. Axborot texnologiyalarining jadal rivojlanishi natijasida raqamli axborotlar soni keskin ortdi. Shu sababli, ularni tizimli saqlash va foydalanuvchilarga tezkor yetkazish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Mediatekalar raqamli axborotni jamlash, saqlash, tizimlashtirish va foydalanuvchilarga interaktiv tarzda taqdim etish imkoniyatini

yaratadi. O‘zbekiston sharoitida ham mediatekalar jadal rivojlanmoqda. Xususan, oliy ta’lim muassasalari, maktablar va kutubxonalar o‘z resurslarini elektron shaklga o‘tkazmoqda. Bu esa nafaqat ta’lim sifatini oshiradi, balki ilmiy va madaniy merosni saqlash imkonini beradi. Mediatekalar foydalanuvchilarga interaktiv va multimedia resurslar orqali bilim olish, tahlil qilish, taqqoslash va yaratish imkonini beradi. Raqamli axborot xavfsizligi ham dolzarb masala bo‘lib, serverlar, shifrlash, zaxira nusxalar, foydalanuvchi autentifikatsiyasi va axborot boshqaruvi tizimlari ilmiy jihatdan muhim hisoblanadi.

Raqamli axborot va mediatekalar mavzusi so‘nggi yillarda ilmiy e’tibor markazida turibdi. Mediatekalarning ta’lim jarayonidagi samaradorligini tahlil qilib, foydalanuvchilarning bilim olish tezligini oshirishdagi ahamiyatini ta’kidlaydi. Mediateka orqali interaktiv resurslar va multimedia vositalarining o‘quvchilarning axborotni idrok etish va tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantirishini ko‘rsatgan. Raqamli axborot xavfsizligini ta’minlash, shifrlash va zaxira nusxalarini yaratish masalalarini ilmiy jihatdan tahlil qilgan. O‘zbekiston kontekstida mediatekalarni rivojlantirish va ularni ta’lim tizimiga integratsiyalashning samarali usullarini o‘rganib chiqqan.

Raqamli savodxonlik va axborot infratuzilmasi bo‘yicha tavsiyalar berib, jamiyatning intellektual salohiyatini oshirishda mediatekalarning rolini qayd etadi. Axborot tizimlarida foydalanuvchi huquqlarini boshqarish va ma’lumotlar yaxlitligini ta’minlash muhimligini ta’kidlaydi. Tahlilidan shuni ko‘rish mumkinki, mediatekalar nafaqat axborot saqlash markazi, balki ta’lim, madaniy merosni saqlash va ilmiy

tadqiqotlar uchun ham muhim platforma hisoblanadi. Adabiyotlar bilan solishtirilganda, natijalar O‘zbekiston va xalqaro tajribaga mos keladi va mediatekalarni rivojlantirish uchun ilmiy asos yaratadi.

Axborot texnologiyalari zamonaviy jamiyatning ajralmas qismiga aylangan. Ular hayotimizning turli jabhalarida, jumladan, ta'lim, sog'liqni saqlash, iqtisodiyot va kommunikatsiya sohalarida keng qo'llanilmoqda. Axborot texnologiyalarining rivojlanishi bilan ma'lumotlarga kirish va ularni ishlatish jarayoni osonlashdi. Bugungi kunda internet orqali har qanday ma'lumotni tez va oson topish mumkin, bu esa odamlarning bilim olish imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Ta'lim sohasida axborot texnologiyalari o'quv jarayonini yanada interaktiv va qiziqarli qilishga yordam beradi. Masofaviy ta'lim va onlayn kurslar orqali talabalar istalgan joydan o'qish imkoniyatiga ega bo'lishmoqda. Bu esa ta'lim olish jarayonini yanada demokratlashtiradi va ko'proq insonlarga bilim olish imkoniyatini taqdim etadi. Sog'liqni saqlash sohasida ham axborot texnologiyalari muhim rol o'ynaydi. Tibbiy ma'lumotlar bazalari, telemeditsina va sog'liqni saqlash ilovalari bemorlar va shifokorlar o'rtasidagi aloqani yaxshilaydi. Bu esa davolash jarayonini samaraliroq va qulayroq qiladi. Iqtisodiyotda axborot texnologiyalari biznes jarayonlarini avtomatlashtirish, ma'lumotlarni tahlil qilish va marketing strategiyalarini ishlab chiqish uchun zarurdir. Kompaniyalar o'z mahsulotlarini onlayn sotish orqali global bozorga kirish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Umuman olganda, axborot texnologiyalari jamiyatda ijobiy o'zgarishlarga olib kelmoqda. Ular hayotimizni yanada qulay va samarali qilish bilan birga, yangi imkoniyatlar va chaqiriqlarni ham keltirib chiqaradi.

Muloqot rang-barangligi - Raqamlilashtirish odamlarning muloqot qilish usullarini o'zgartiradi, global aloqalarni yo'lga qo'yadi va axborot almashinuvini osonlashtiradi.

- Ma'lumotlar hajmi oshgani sayin, axborotning sizib chiqishi va kiberhujumlar xavfi ortadi, bu esa yangi xavfsizlik strategiyalarini ishlab chiqishni talab qiladi. Raqamlashtirish o'zining ko'p afzalliklariga qaramay, jamiyat uchun bir qator muammolarni ham keltirib chiqaradi

-Foydalanishda tengsizlik: aholining barcha guruhleri raqamli texnologiyalardan teng foydalanish imkoniyatiga ega emas.

- Ta'lim va tarbiya: Texnologiyaning jadal rivojlanishi bilim va ko'nikmalarni doimiy ravishda yangilashni talab qiladi.

- Axloqiy muammolar: AI va katta ma'lumotlardan foydalanish maxfiylik va axloq haqida savollar tug'diradi. Raqamlashtirish zamonaviy jamiyatni shakllantirishning muhim omilidir. Bu iqtisodiy o'sish, ta'lim va sog'liqni saqlash uchun yangi imkoniyatlar ochadi, lekin ayni paytda paydo bo'layotgan muammolarga jiddiy e'tibor qaratishni talab qiladi. Raqamli texnologiyalarni muvaffaqiyatli integratsiyalashuvi tez o'zgaruvchan dunyoda fuqarolarning huquqlaridan teng foydalanish va himoya qilinishini ta'minlaydigan strategiyalarni ishlab chiqishni talab qiladi.

Xulosa

Maqola natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli axborotlarni saqlash va mediatekalar jamiyatning intellektual, madaniy va ta'lim salohiyatini oshirishda

muhim ahamiyatga ega. Mediatekalar foydalanuvchilarga axborot izlash, saqlash, tahlil qilish va qayta ishlash imkonini beradi. Axborot xavfsizligi, zaxira tizimlari va multimedia resurslarning mavjudligi foydalanuvchilar ishonchini oshiradi va raqamli savodxonlikni rivojlantiradi. Shu bilan birga, mediatekalarning samarali ishlashi ilmiy tadqiqotlar, ta'lim jarayoni va madaniy merosni saqlash uchun zarur shartdir. Maqolada keltirilgan tavsiyalar mediatekalarni yanada rivojlantirish, foydalanuvchilarga axborot resurslarini qulay va samarali yetkazish, shuningdek, raqamli savodxonlikni oshirishga qaratilgan.

Foydalanilgan Adabiyotlar:

1. Abdullaeva, M. (2020). Axborot jamiyatining rivojlanishi va uning ijtimoiy ahamiyati. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Fanlar Akademiyasi.
2. Karimov, R. (2019). Axborot texnologiyalari va jamiyat: yangi imkoniyatlar va muammolar. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Tashkent, D. (2021). Axborot jamiyatida ma'lumotlar xavfsizligi. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
4. Murodov, A. (2018). Axborot jamiyatining iqtisodiy va ijtimoiy ta'siri. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
5. Rasulov, F. (2022). Axborot va kommunikatsiya texnologiyalarining jamiyatdagi o'rni. Nukus: Qoraqalpog'iston Davlat Universiteti.
6. Iskandarov, S. (2023). Axborot jamiyatida ta'lim va uning innovatsion usullari. Toshkent: O'zbekiston Ta'limi va Innovatsiyalari.

7. Yusupov, E. (2020). Axborot jamiyatida madaniyat va axborot almashinuvi.

Andijon: Andijon Davlat Universiteti.

8. Yusupov, N. S., Qosimjon o'g'li, S. A., & Akramjon o'g'li, A. A. (2024).

INVESTITION LOYIHALARNI MUVAFFAQIYATLI AMALGA OSHIRISHDA
ZAMONAVIY BOSHQARUVDAN SAMARALI FOYDALANISH YO 'LLARI.

Journal of new century innovations, 54(2), 106-109.

9. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). The Effect of Organizing Tourism Activities

in Villages on the Expansion of Tourism Networks in Our Country. TA'LIM VA
RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI, 4(5), 204-207.

8. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). PROSPECTS OF AGRICULTURAL
DEVELOPMENT THROUGH AGRO-TOURISM. Ta'lim innovatsiyasi va
integratsiyasi, 21(4), 179-182.

10. Saidturaevich, Y. N. M. (2024). Analysis of Development and Shortcomings

in Local Tourism in the Republic of Uzbekistan. EUROPEAN JOURNAL OF
INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 4(5), 127-129.

11. Yusupov, N.S., 2024. TADBIRKORLIK FAOLIYATIDA LOYIXAVIY

BOSHQARUVNI RIVOJLANTIRISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLARI.
PEDAGOGS, 59(1), pp.202-207.

12. Yusupov, N. (2023). QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHDA

INVESTITION FAOLIYATNI O'RNI